

SLOVENSKI NAROD.

Plača vsak dan svečer inveni nedelje in pravnike ter valja po pošti prejemati na avstro-ogrsko dežele na vsa leta 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, na en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 4 K, na pol leta 12 K, na četrt leta 6 K, na en mesec 3 K. Kder hodi sam ponj, plača na vsa leta 22 K, na pol leta 11 K, na četrt leta 5 K 50 h, na en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčije celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko na leto 30 K. — Na naročbo bran istodobno vpešiljave naročnine se ne oira. — Za omanila se plačuje od petarostopna petiti-vrste po 14 h, če se omanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. Depisi naj se izvolé frankovati. — Reksipi se na vračajo. — Uredništvo in upravitelstvo je v Knaševih ulicah št. 5. — Upravitelstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, omanila, t. j. administrativne stvari. — Uredništva telefon št. 84. Posamezne številke po 10 h. Upravitelstva telefon št. 85.

Beseda o finančni upravi na Kranjskem.

Razmere pri finančni upravi na Kranjskem so naravnost neznosne. Mislili in upali smo, da bo novoimenovali dvorni svetnik g. Alojzij Kliment energično nastopil ter naredil konec krivicam, ki so se že nekaj let sem dogajale vsled zlobovosti, pa tudi radi nespretnosti dotičnih faktorjev. Ali tudi ta naš up je šel po vodi; dokaz tale dogodek: Izpraznjenje je mesto davčnega referenta na deželi, ker je bil finančni tajnik g. R. Jordan premeščen na Gorenje Avstrijsko. Prijetno tako mesto ni, kar je lahko vsakemu umevno; zato se ga vsak konceptni uradnik brani, kolikor je le moč. Da bi to kočljivo vprašanje kolikor mogoče povoljno rešil, je sklical gosp. dvorni svetnik pred kakimi 14 dnevi, kakor nam je znano iz verodostojnega vira, tajno posvetovanje, kateremu je prisostvoval in menda tudi predsedoval dr. Šusteršič; in čujte: sklenilo se je, da pošljejo na deželo zopet Slovence; ime dotičnika je postranska stvar. Slovensko prebivalstvo tvori na Kranjskem pretežno večino; finančni slovenski uradniki nadkrikujejo s svojimi zmožnostmi in s svojo marljivostjo v vsakem oziru daleko svoje nemške kolege. Pri vsem tem smo pa vendar toliko skromni, da ne zahtevamo za Slovence nobenih posebnih prednosti pred nemškimi uradniki; temveč le ravnopravnosti, to pa tudi v popolni meri. Vsi Nemci, z malimi izjemami, službujejo vedno v Ljubljani, Slovence potisnejo takoj na deželo. Res je, da službuje tudi nekaj Slovencev vedno v Ljubljani, ali ti so morali to drago plačati in se morali pustiti preskočiti od mlajših kolegov; Nemci avanzirajo brez vsakih ovir lepo po redu in sede ter se debele pri pičlem delu, ki jim je odkazano; imen tudi ne bomo navajali; kdor se pa morda zanje zanimaja, jih lahko najde kar po vrsti ob vsakem novem letu med dobrotniki nemškega »Schulvereina«, ki prispevajo vsako leto po 2 K za zgradbo nemškega mostu od Belta do Adrije. Med njimi je pa uradnik, ki je kakor ustvarjen za to izpraznjeno mesto, in ga tudi prav toplo priporočamo ter se nadejamo, da ga bodo upoštevali. On vse ve in vse zna ter je torej jako pripraven za službo davčnega referenta na deželi. Ta večni kandidat za najrazličnejša mesta v vseh mogočih in nemogočih ministrstvih, je toliko nadut in domiš-

ljav, da je kompetiral za višji činovni razred, dasiravno se je na svojem dosedanem mestu komaj malo segrel, in imenovan mora biti na vsak način, če ne drugače pa ad personam, to pa zato, ker si je, kakor si namreč sam domišljuje, stekel nevenljivih zaslug za finančno upravo. Če pa on poudarja, da ga nikakor ne morejo premestiti na deželo, ker ne zna slovenski, moramo mi naglašati, da, česar človek ne zna, se mora naučiti; če ne zna zdaj on še slovenski, naj ga pomaknejo na deželo, pa se bode gotovo v par letih občevanja s priprostim ljudstvom naučil klasične slovenščine. Sicer je jako značilno, da služi in avanzira v popolnoma slovenski deželi uradnik, ki se še balha in si nekako v čast šteje, da ne zna slovenskega jezika. Mi torej odločno zahtevamo, da pošljete zdaj na deželo Nemca, in sicer ne za kakih 14 dni ali samo za mesec dni, temveč za tako dolgo, kakor dolgo službujejo drugi Slovenci na deželi, ki povrh svoje strokovne naobrazbe razumejo ravno tako dobro nemški kakor izvrstno slovenski. Ne trpimo namreč več, da bi se godilo našim slovenskim finančnim uradnikom v popolnoma slovenski deželi tako, kakor se je godilo v nedeljo našim skupščinarjem v spodnještajerskem Ptujju. Poslužili smo se samo svoje častniške pravice ter govorili dovolj jasno, pa tudi skrajno hnetno; imenovali nismo nikakih imen, naglašali smo samo abstraktnosti. Zato se pa tudi nadejamo, da bode finančna uprava v tem vprašanju storila po svoji predvidnosti in nepristranosti to, kar zahtevajo razmere na slovenskem Kranjskem. Nasprotno bomo pa nastopili neizprosno in brezobzirno; prišli bomo z imeni in navedli konkretna dejstva, tako da bode zvenelo prizadetim osebam vedno po ušesih, informirani smo docela in vsa zadeva pride, ako bode treba, tudi v državnem zboru na razgovor. Obenem pa svetujemo g. dvornemu svetniku, da, če se hoče izogniti raznim sitnostim in nepričakovanim razočaranjem, naj si izbere drugega personalnega referenta, sedanjega, tega »samo v senci svetega moža«, pa naj odnese veter na modri poli v obljubljeno deželo. Objestež Šusteršič pa naj se le ta čas vmešava v take in enake zadeve, kadar bode izpraznjeno mesto kakega kaplana ali fajmoštra na Vrhu pri Sv. Trojici ali pa razpisana služba kakega pastirja v področju g. Božidarja Črnetja, finančno upravo pa naj pusti pri miru; njej ne bode on gospodaril.

Deželni zbori.

Gradec, 16. septembra. Posl. dr. Jurtela je poročal v imenu deželnega kulturnega odseka o njegovem in posl. dr. Ploja predlogu glede nadaljevanja regulacije Pesnice, to je od Maribora do Možganje. Sklenilo se je, naročiti deželnemu odboru, pripraviti vse potrebno, da se z regulacijo čimprej začne. — Prihodnja seja bo v petek. Za to sejo pripravljajo slovenski poslanci interpelacijo zaradi napadov v Ptujju.

Celovec, 16. septembra. Deželni proračun za leto 1909. izkazuje potrebsčin 5.214.896 K, pokritja z dokladami in prikladami vred 4.648.977 K, potemtakem primanjkljaja 565.919 K. Deželni zbor se zanaša, da dobi ta primanjkljaj od države s prepustitvijo enega dela davka na zganje in osebne dohodarine. Poslanec dr. Waldner je predlagal, naj se naprosi vlada za državno subvencijo 25.000 K za pokončavanje hroščev. Ta vsota se naj z deželnimi sredstvi zviša na 30.000 K.

Praga, 16. septembra. Pri večerajšnji seji so bili burni prizori, ker je nekdo zaklical nemškemu poslancu Stranskemu »mlečnozobi mladenci«. — Zveza nemških strank si je izvolila za predsednika dr. Eppingerja, veleposestniška kurija pa bivšega deželnega maršala kneza Lobkowitza.

Lvov, 16. septembra. Deželni maršal grof Baden se je v svojem govoru pri otvoritvi gališkega deželnega zbora dotaknil tudi umora namestnika grofa Potockega ter izjavil, da se ne more pozabiti, da hudo delstva niso vsi enako obsojali. Zato pa bi se naj napravil sedaj vsaj začetek izboljšanja razmer s tem, da vsi brez izjeme obsodijo grdo hudo delstvo ter iščejo sredstva, kako se naj odstrani gonja in umetno provzročena strast med obema narodoma v deželi. — Potem je govoril novi namestnik dr. Bobrznyski, ki je izjavil, da je nastopil svojo službo z odločnim sklepom, ohraniti deželi mir. — Potem je govoril malorusko ter izrekel prepričanje, da je zblizanje med obema narodoma mogoče, kar se je pokazalo že na gospodarskem polju. V imenu Malorusov je podal daljšo izjavo poslanca Dudykiewicza. Izjava pravi, da se v imenu ruske narodne ideje v deželni zbor izvoljeni zastopniki ruskega naroda v Galiciji zavedajo kulturnega edinstva slovenskega sveta. Obžalujejo, da ruski narod vsled krivične volilne reforme ni zastopan po

razmerju svojega števila v deželnem zboru. Maloruski zastopniki upajo, da najdejo v deželnem zboru pogoje za skupno in harmonično delo v blagor dežele in države, obeh narodnosti in vsega slovanstva. — Potem je deželni zbor sklenil, izvoliti odsek 25 članov za posvetovanje o volilni reformi. Poslanec Stapinski je utemeljeval svoj nujni predlog, naj vlada v tridesetih dneh predloži načrt za splošno, direktno in tajno volilno pravico za deželni zbor. Pri pomenskem glasovanju se je izreklo 64 poslancev za, 52 pa proti nujnosti, ki je bila vsled tega odklonjena.

Interparlamentarna konferenca proti Hrvatom.

Budimpešta, 16. septembra. Več uglednih hrvaških poslancev se je hotelo udeležiti interparlamentarne konference v Berlinu, da spravi svoje državnopravne pritožbe pred mednarodno razsodišče. Po posredovanju madžarskih politikov in avstrijskega delegata barona Plenerja se je prošnja hrvaških prijaviteljev odklonila, češ, da se morejo udeležiti konference le kot člani ogrske skupine, ker Hrvaška ni samostojna država.

Konflikt med Bolgarijo in Turčijo se poostruje.

Carigrad, 16. septembra. Napetost med Bolgarijo in Turčijo se je očitno poostrila. Turčija zbira svoje vojaštvo na turško - bolgarski meji.

Dogodki na Turškem.

Sarajevo, 16. septembra. Guverner sandžaka Novi pazar, Sulejman Haki Felid paša se je pripeljal iz Plevlja ter potoval preko Zagreba in Trsta v Carigrad. Guverner pa ni odpoval zato, ker je imenovan v turški senat, temuč je moral bežati, ker ga je napadla njegova lastna posadka, da je moral pribežati v avstrijsko vojašnico. Ker se je bilo bati, da se bodo turški vojaki skušali guvernerja tudi tukaj polastiti, je poveljnik avstrijske garnizije v Plevlju, generalni major Rhemen, brzojavil vojnemu ministrstvu za vojaško pomoč. Vojno ministrstvo je brzojavno ukazalo 16. polku v Belovaru, naj bo pripravljen za odhod v Plevlje. Med tem je postal položaj v Plevlju tako nevaren, da se je Sulejman paša sam odločil, zbežati iz Plevlja.

Carigrad, 16. septembra. V Kurdistanu provzroča turški vladi mnogo skrbi poglavar Ibrahim,

proti kateremu je dosedaj Turčija zamaš posiljala vojaštvo, ker je Ibrahim s svojim neizmernim bogastvom podkupil vse poveljnike.

Uslužbenici anatolske železnice so odstavili ravnateljstvo ter sami prevzeli vodstvo. Nemški poslanik je zaradi tega nečuvnega dogodka protestiral pri vladi.

Prevrat v Maroku.

Madrid, 16. septembra. Minister zunanjih del je dobil že več odgovorov na francosko-špansko noto glede Maroka. Več vlad je izjavilo, da se strinjajo z noto, dočim so druge vlade, med njimi tudi Nemčija, izjavile, da morajo noto šele preučiti.

Pariz, 16. septembra. Splošno je napravila francosko-španska nota v raznih državnih pisarnah izvrsten vtisk.

Revolucionarne zveze na Ruskem.

Petrograd, 16. septembra. Policija je zasledila razsežno revolucionarno organizacijo ter je zaprla 85 oseb, med njimi enega višjega policijskega uradnika, 4 brzojavne uradnike in 6 železniških uradnikov. Policija je zaplenila tudi veliko zalogo orožja in tajni arhiv. Tajna policija je izvršila včeraj po celem mestu hišne preiskave, pri katerih so se dobile tri bombe in mnogo dinamita. Zaprli so nad 100 oseb iz boljših slojev. Razpuščenih je osem okrajnih odborov revolucionarne stranke.

Ljubljanski občinski svet.

V Ljubljani, 16. sept.

Predsedoval je župan Ivan Hribar.

Tržno poročilo za leto 1907., oziroma 1908.

Poročevalec podžupan dr. vitez Bleiweis, ki je prečital obsežno in temeljito sestavljeno poročilo I. magistratnega komisarja Albina Semena o njegovem poslovanju kot tržni nadzornik za leto 1907. in za del leta 1908. Poročevalec je povzel iz poročila le posebno markantne stvari. V prvi vrsti se bavi poročilo z mesom. Vsled posredovanja mestnega magistrata so mesarji nekoliko znižali cene govejemu mesu, glede drugih vrst mesa pa so izjavili, da ničesar ne spremene. Posebno so se vsi klaveji protivili zahtevi, naj bi se tudi cena telečjemu mesu znižala. Mesarji so skušali dokazati, da so

LISTEK.

Nekoliko komentarja k cerkvenim govorom naše duhovščine.

(Dalje.) L. . . ič.

Neki župnik si je pred kratkim privoščil v svojem nedeljskem cerkvenem govoru družstvo za varstvo otrok dotičnega okraja, odvrčal poslušalce od »brezverskih« ljudskih knjižnic; potem sramotil napredno učiteljstvo in predvsem visokošolsko dijaštvo, češ, da je po ogromni večini brezversko; pozabil seveda tudi ni najbolj brezverskega lista na Slovenskem »Svobodne Misli«; nazadnje pa je prišel še na prof. Masaryka, ker »zapeljuje« dijaštvo.

Specialno se nečem baviti z drugače brezpomembno osebo neimenovanega župnika. Tudi ni potreba, ker duhovniki klerikalnega mišljenja so vsi enaki, podobni drug drugemu kakor krajecar krajecarju. Če govoriš o enem, velja za vse; ako pa govoriš o enem, zadeneš vsakega posameznega izmed njih. To je tudi čisto naravno, ker duhovnik je človek poseb-

ne vrste — mednarodni tip že naznaja zaznamovan z vsemi tistimi vidnimi znamenji, ki so tako značilna in lastna le tej mednarodni kasti človeške družbe, in po katerih znamenjih se te ljudi spozna, četudi niso v svoji uniformi. Sicer pa jih je njih kastovna nadutost k temu privedla, da se že po obleki morajo ločiti od nas navadnih človeških otrok.

Drugeče se o njih po večini lahko reče, da trgujejo z bogom in njegovo voljo; vrši se pa to barantanje na račun ljudske neumnosti in nagnenja k vražarstvu. Havliček govori o zlostinah tega sveta, ki izkoriščajo globoki verski čut poštenih ljudi v to svrhu, da jih zaslužijo sebi; omenja tudi gotove gospode, katerim je najsvetejša stvar — žep, ki se skrivajo za boga, da tako goljufajo druge v svoj prospeh, katerim je vera le sredstvo v dosego umazanih posvetnih namenov, ki se predstavljajo za prave prijatelje in častilce Kristusove, toda v resnici so njegovi največji nasprotniki. Pač ni potreba dolgo ogibati o tem, kdo so ti zlosini in gospodje! Med duhovniki je res mnogo, zelo mnogo pobeljenih grobov, ki le z ustnicami boga časte, njih srce pa je daleč od njega, tako da se človeku zdi, kakor bi bil Jezus zato prišel na svet, da taki duhovniki z njegovo pomočjo izkoriščajo ljudstvo.

Duhovskemu poklicu se žrtvuje pretežna večina duhovnikov iz sledečih vzrokov: bodisi da dotičnik do mature sploh ne pride, ali pa ga pri maturi zaduše; brez mature se pa dandanes le težko kam prileže; v semenišče pa se ga sprejme z veseljem. Večina pa gre v semenišče vsled svoje materialne bede in iz strahu pred bojem za svoj obstoj; če pa gre v semenišče, pa ve, da je v materialnem oziru gotovo preskrbljen. Nekateri tudi podležejo vsled nezadostne energije nasilnim prošnjam svojih bigotnih mater. Zelo redko sejani pa so tisti, ki gredo v semenišče iz svojega notranjega nagnenja ali bolje le vsled svoje duševne revščine. No, ti so res revčki.

Na podlagi teh dejstev bi jaz razdelil duhovnike z ozirom na to, kako stališče zavzemajo v svojem srcu k svojem lastnemu življenjskemu poklicu, v tri kategorije.

V prvo kategorijo bi uvrstil vse tiste, ki tega, kar uče ljudstvo, sami ne verujejo, ampak se le hlinijo, kakor bi verovali. To zlasti spočetka, ko začnejo službovati. Oni vedo, da ljudi farbarjo, pa jim vsled tega ničesar ne očita vest, katero so že prej polagoma zamorili. Nekako so se sprijaznili s svojim »poklicem«, v katerega so jih prisilile razmere. Mehanično izvršujejo svojo službo, za katero so izborni plačani. Za materialno bla-

gostanje pozabijo na moralni samoumor in se ne počutijo nesrečne. Postanejo fanatiki in brezobzirno se bojujejo za klerikalizem — za svojo stanovsko politiko. S takim fanatičnim navdušenjem zagovarjajo klerikalne ideje, da bi človek končno, ko bi jih le predobro ne poznal, res moral misliti, da so o tem, kar govorijo, prepričani tudi v svojem sreu. Morda tudi res vpliva v tem oziru nekoliko na nje fanatizem, tako da bi se jih dalo najlažje primerjati s tistimi ljudmi, o katerih priprosti narod trdi, da tako lažejo, da končno sami verjamejo.

Drugo kategorijo bi tvorili tisti, ki se čutijo zelo nesrečne, ker jih je nemila usoda vrgla v duhovski stan ter njih duha in voljo zaslužila, tako da so postali slepo orodje v rokah gotovih krogov. Boli jih sree, ker morajo drugače govoriti kakor mislijo, in žal jim je teh navih vernikov, katere morajo zadrževati v zmotah in zapeljevati k vražam. Taki duhovniki neprestano hrepene po trenutku, ko bi se mogli rešiti tega neznosnega stanja, ko bi mogli zopet svobodno dihati. Ob prvi mogoči priliki zapuste duhovski stan in se posvetijo kakemu drugemu poklicu, kjer se čutijo zopet enkrat kot ljudi.

V prvo in drugo kategorijo spada ogromna večina duhovnikov.

V tretjo kategorijo pa bi bile ti-

ste bele vrane med duhovniki, ki niso hinaveci, ampak to, kar uče, tudi sami verujejo. Ne bom razmotrival o njihovih duševnih zmožnostih. Mislim pa, da spada v to vrsto tudi ljubljanski škof Jeglič.

Drugeče govorim popolnoma splošno o duhovništvu; sploh je to vsakega duhovnika zasebna stvar, v katero izmed teh treh kategorij spada. To ve vsak sam zase, in tako tudi neimenovani župnik, ki mi je dal podnet k temu komentarju.

Sicer pa to ni edini duhovnik, ki bi tako govoril, kot sem navedel takoj v začetku, ampak se sliši podobne cerkvene govore po celi slovenski domovini. Čisto sistematično se tako govori po vseh lech pri nas vsled direktive od zgoraj; gre vse na komando.

In v prvi vrsti vsled tega hočem komentirati vsak posamezen del navedenega odlomka iz cerkvenega govora. Smatram pa za umestno ob tej priliki pripomniti, da vidim v sedanjem načinu »utrjevanja božje besede« po leah neke vrste razvoj v cerkvi, katerega pa se ne sme identificirati z napredkom, ker tega bi iskali v dogmatičnem kolicizmu zamaš.

Ta razvoj se kaže v dejstvu, da se po leah vedno boljbolj opušča razlaganje Kristusovih nauk, da zmaguje demagogična agitacija za kastovno politiko duhovščine nad

cene teletom vedno iste. Občinski svet je sklenil, da se določi maksimalna tarifa, ali se začne pobirati pristojbina od stojnice mesarjev, ako mesarji ne znižajo prostovoljno cene telečjemu mesu. Ker grožnja ni zalegla, je mestni magistrat res določil maksimalno tarifo. Nato so vložili vsi klavci prošnjo, naj se maksimalna tarifa prekliče, češ, da po določenih jim cenah ne morejo prodajati telečjega mesa, ker bi imeli sicer izgubo (!). V prošnji skušajo dokazati, da so se zadnje čase cene teletom zopet zvišale ter je vsled izvoza telet nastalo skoraj pomanjkanje. Prošnja pravi, da je upati na izboljšanje cen šele potem, ako se zgradi tržnica; glavna ovira znižanja cen pa je visoka užitninska pristojbina. Končno prosijo mesarji, naj bi se omejilo uvažanje in donosanje prekajenega mesa in klobas v mesto, češ, da se na deželi zaklana živina ne ogleda ter je vsled tega kvaliteta takega mesa zelo dvomljiva. Na mitniceh bi se naj od uvažanja mesa zahtevali ogledni listi. Proti temu se je izreklo ravnateljstvo užitninskega zakupa, ker bi bila taka procedura preveč zamudna in bi tudi ogledovanje na deželi ne bilo zanesljivo. Tudi klavnično ravnateljstvo se je izreklo proti taki zahtevi, ker se pri prekajenem mesu le težko dožene kakovost. Tem nazorom se je pridružil tudi policijski odsek. Poročilo tržnega komisarja govori potem o raznih drugih živilih. S prodajo mleka v lastni režiji je mestna občina sicer za prvi moment preprečila podraženje mleka, toda prodaje ni mogla držati. Pač pa bo mogoče tako akcijo pričeti zopet z uspehom, ako dobi mesto svojo tržnico s hladilnimi pripravami. Pomanjkljivost v uspešnem tržnem nadzorstvu je tudi to, da kmetijsko preiskovalništvo nima javne veljave. Trgovina z margarinom se je zelo razširila, a se niso našli pri tem znatni nedostatki. — Prekupovanje se je vendar precej omejilo. Končno pravi tržni nadzornik, da ni vsega tako več, kakor bi želel in moral biti na tem mestu, zato je mnenja, da bi bilo treba nastaviti živno-zdravniška, ki bi znal tudi preiskovati živila na trgu sploh. — Župan je to poročilo predložil policijskemu odseku z dopisom, v katerem pravi, da ne kaže prepovedati uvažanja prekajenega mesa, ker bi taka prepoved neugodno vplivala na cene mesa. Postopa pa se naj z vso strogostjo proti prodajalcem pokvarjenega mesa in mesnih izdelkov. Tudi bi za sedaj ne kazalo pomnožiti tržnih stražnikov od 4 na 8, ker bi zvišanje obremenilo proračun, in ker je vendar upati, da se prihodnje leto zgradi tržnica, kjer pa ne bo treba toliko nadzornikov. — Policijski odsek je na podlagi teh poročil predlagal: 1. Poročilo tržnega nadzornika naj se vzame odobruje na znanje. 2. Razglas mestnega magistrata glede maksimalne tarife za telečje meso se naj razveljavi ter se določitev cen zopet prepusti prosti konkurenci, dokler se mestni magistrat ne prepriča, da mesarji izrabljajo to prostost v svoje sebične namene. 3. Mestnemu magistratu se naroči, da se obrne na kuratorij kmetijskega preskuševališča in na deželno vladu, da se naj spremeni preskuševališče v javni zavod, ki bo smel izdajati pravoveljavna spričevala o svojih preiskavah. 4. Razpiše se služba tržnega nadzornika v 8. činovnem razredu s 1. januarjem 1909, in sicer s pogojem, da mora biti kompetent živnozdravnik. — Občinski svetnik Kozak je zadnjo točko toplo priporočal, docim je izražal občinski svetnik Predović pomisleke, češ, da bo denar za novega tržnega nadzornika vržen skozi okno, dokler ne bo tržnice, ker

evangelijem. Sicer si je pa ljudstvo samo vkljub svojim npravo-materi-alističnim, malikovalskim, fetišskim verskim navadam vedno bolj naravno, bolj razumno in tudi bolj v smislu Jezusovih idej razlagalo evangelij, kot mu ga je pa vsiljevala duhovščina po svojih zavilih razlagah. Institucija cerkve kot politične organizacije, — kar je bila cerkev v prvi vrsti že iz splošnega svojega obstoja, — je v dijametralnem nasprotju z bistvom pravega krščanstva. Istotako je obstoj hijerarhije zlasti papeža v velikem nasprotju s čistimi Jezusovimi nauki. Ker je torej evangelij sam najbolj nevaren neopravičenemu obstoju hijerarhije zlasti papeštva in sploh cerkvene organizacije, je bilo vedno v interesu duhovščine, da je Jezusove nauke zavila, da je vsaj navidez spravila v soglasje to, kar si naravnost nasprotuje. Zato pa je cerkev sama popačila Jezusove nauke in duhovščina je delovala vedno s svojimi zaviranimi razlagami na to, da bi se masa ne seznanila z bistvom pravega krščanstva. Da, hijerarhija je tako popačila čiste krščanske nauke, da bi jih Jezus sam ne spoznal več, ko bi prišel zopet na svet. Cerkev ni razširjala pravega krščanstva, ampak popačeno.

sicer nima kje nadzorovati. — Poročevalec je pojasnoval, da se ne gre samo za nadzorovanje mesa, temveč sploh za trg z živilci. Kdor bo sprejel v to službo, se bo moral iti na Dunaj v posebni kurz strokovno izvežbat. — Občinski svetnik Šubic je za to, naj se služba za začetek razpiše v 9., eventualno v 8. činovnem razredu, a odločitev se naj prepusti občinskemu svetu. — Sprejeti so bili vsi predlogi z dodatkom občinskega svetnika Šubice.

Poslovanje gasilnega in reševalnega društva v II. četrtletju.

Tudi o tej točki je poročal podžupan dr. vitez Bleiweis. Gasilno društvo je posredovalo pri 8 požarih. Poročilo se je vzelo odobruje na znanje.

Podaljšanje cestnega kanala v Jenkovih ulicah.

O tem je stavil občinski svetnik Ivan Pavšek samostalni predlog. Ker imajo imenovane ulice že deloma kanal, gre se le za podaljšanje za kakih 100 do 120 metrov. Predlog se je sprejel in izročil v nadaljno preučevanje mestnemu magistratu.

Ostale točke dnevnega reda so se odložile na prihodnjo sejo, nakar se je pričela tajna seja.

Protestni shod

proti
nemškemu dvojaštvu v Ptuj
bo
jutri v petek 18. t. m.
ob pol 9. zvečer
v veliki dvorani Mestnega doma.

Na shodu bosta govorila deželni poslanec dr. Karol Triller in občinski svetnik dr. Ivan Oražen ter zastopnica slovenskega ženstva.

Kdor ima le še iskrico narodnega čuvstva v sebi, mora priti na ta shod.

Vsako smatraj za svojo častno narodno dolžnost, da agitira z vsemi silami med svojimi znanci in prijatelji za to, da se vsak Slovenec, vsaka Slovenka udeleži tega velevažnega shoda.

Posebno pozivamo naše narodno ženstvo, naj se shoda udeleži v čim največjem številu!

Slovenske dame, po vaši udeležbi na shodu bomo sodili vašo narodno zavednost!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. septembra

— Včerajšnja zaplemba. Državna oblast nam je snoči zaplenila list zaradi notie »Slovenske potrežljivosti naj bo konec« in »Ogorčenje zaradi tolovajskih napadov v Ptuj«. Za zunanje naročnike smo takoj priredili drugo izdajo. Iz katerih razlogov nam je državno pravdnistvo, oziroma deželna vlada list zasegla, nam ni znano, ker v odloku, ki smo ga prejeli, ni navedenega nobenega paragrafa, proti kateremu smo se pregrešili s priobčenjem gori navedenih notie. Mogoče je samo dvojje: Ali državna oblast sploh ni mogla najti nobenih opornih točk v zakonu za svojo konfiskacijo, ali pa se ji je z zaplenbo tako silno mudilo, da ni imela niti toliko časa, da bi v odloku navedla tiste zakonske določbe, po katerih bi naj bila konfiskacija upravičena. Najbrže bo veljala prva alternativa, zakaj obe notie ste imeli tako vsebino, da se iz njih absolutno ne da konstruirati nobeden prestopke proti kazenskemu zakonu. Pozivanje k dolednemu izvajanju gesla »Svoji k svojim« vendar še menda ni zločin proti kazenskemu zakonu, enostavno konstatiranje, da so dogodki v Ptuj izzvali v vsi slovenski javnosti najskrajnejše ogorčenje in da bi ti dogodki lahko imeli slabe posledice za Nemce, živeče med Slovenci, pa tudi ni, vsaj tako bi sodili, tako hudodelstvo, ki bi bilo zabranjeno po kazenskem zakonu! Sicer pa so čudna pota naše visoke državne oblasti. V Ljubljani ta oblast pleni nedolžne notie, v katerih se edino pozivlja Slovence, naj dosledno izvajajo geslo »Svoji k svojim«, na Štajerskem pa je ista državna oblast mirno trpela, ko so nemški listi v Celju, Mariboru, Ptuj in Gradcu pozivali Nemce na poboj slovenskih gostov v Ptuj. To seveda ni dvojina mera, to je pravica, ki se docela enako deli Nemcem in Slovenem! V Ljubljani se Nemci in nemčurji ne sme skriviti lasu, v Ptuj pa smejo Nemci pred očmi oblasti pobijati Slovence ob belem dnevu, ne da bi ta državna oblast le genila z

mezinem v obrambo napadenih Slovencev! Fiat justitia, pereat mundus! Živela takšna nepristranost! Le naprej v tej smeri, zavezali nam ust ne boste, povzročili pa boste s svojim nastopom, da se bo slovenski narod v vseh svojih slojih zdramil iz mrtvila! In za izdatno pomoč v tem oziru vam bodemo iz srea hvaležni!

— Iz deželnega odbora. Naš deželni odbor vzbuja pozornost, kakor vsaka nova stvar. Včasih se mu podtikajo tendence, katerih, če bi jih imel, ne bi mogel doseči, ker nima ravno glavne reči; to je denarja. Zagradel ne verujemo, da bo ta deželni odbor vpeljal strahovlado, o kateri sanjarijo tisti, katerim so najglobejše padla srca v naših vrstah. Deželni odbor bo vesel, če bo mogel poizkušati živeti in njegova najslabša politika bi bila, če bi iskal prask in prepirov. V tem oziru ne pričakujemo, da bi deželni odbor naših stranki kot taki kaj uspešnega škoditi mogel, tega ne verujemo. Strah, ki se je v tem oziru razširil med našimi vrstami, je brez podlage. Gotovo je, da bi dr. Lampe tako strahovlado rad upeljal, morda se mu bodo posamezni slučaji tudi posrečili. Pa take sreče le nekaj časa drže in mali naš Murat v sutani se bode o tem prav kmalu sam prepričal. Sedaj se moramo včasih res repenčiti, da se človek boji, da mu poči trebušček! Te dni ga je obiskala deputacija iz neke občine. Prej kot je možem govoriti pustil, je sam oblastno spregovoril: Če je vaša občina v liberalnih rokah, ne dobite pri deželnemu odboru ničesar! Tako trobentanje sicer mogočno doni, pa je le prazno bučanje, ker ni denarja. Denarja pa tudi dr. Lampe ne more dati od sebe in naj pije samo lursko vodo! Tudi Jakliča ne smemo pozabiti: par tednov je strašil po deželnem odboru. Ko so se mu uradniki predstavili, je ta dobrepoljski velikan zabaval na ničvredno akademično »oliko. Taki ljudje ne morejo postati nevarni, zadušili se bodo v lastni smešnosti.

— Vijolice iz baron Schwarzeve administracije. Naš gospod deželni predsednik je pred nekaj tedni poslal enega svojih salamučijev na deželo k okrajnemu glavarstvu. Fante ni umel slovenske besede, ali nekaj aktov je vendar slovensko rešil. Nekoga dne je prišlo nekaj možakov h glavarstvu, in ker je bil gospod glavar zadržan, je ukazal svojemu pomočniku, da naj deputacijo sprejme in zabeleži njene zahteve. Glavar sedi že skoraj četrto leto pri svojih nujnih spisih, kar mu neko pomizno na vrata potrkla. Bil je pomočnik, ki je ječjal, da deputacije ne more sprejeti. Kako da ne? se začudi glavar. Ker ne umem niti besede slovenske! bil je precizni odgovor. Saj ste vendar že nekaj slovenskih spisov rešili? »Die Erledigung hat mir der Diener gemacht!« Tabló!

— Lumparija. Deželni odbor je za Bled imenoval distriktnim zdravnikom nekega penzioniranega vojaškega zdravnika Benedika, ki ima obilo premoženja, ter se je na stara leta privadil roženkranc moliti. Do sedaj je deželni odbor posegal po onemoglih vojaških zdravnikih le tedaj, če ni bilo drugih prošnikov. Zdravniki, kateri so delali tlako v deželni bolnici, so pa imeli vselej prednost. To načelo je sedaj dr. Lampe kršil, za Bled je imenoval bogatega vojaškega penzionista, docim je pustil na cedilu revnega mladega zdravnika, ki se je izvežbal v domači bolnici. Vse to, ker mu je bil mladi zdravnik na smeru, da je naprednega političnega nimenja. To nekrščansko postopanje dr. Lampeta mora obsojati najumirnejši človek! Posrečilo se mu je, da je snedel vsakdanji kruh mlademu možu, in da je z ubornimi groši, katere prejemale okrožni zdravnik, pomnožil dohodke že itak bogatega človeka. Sramota takemu deželnemu odborniku! In kaj hočemo omeniti o človeku, ki je premožen, ki že itak vleče penzijo, pa se vzleže temu poteguje za groše distriktnega zdravnika? Nič! Stvar sama ob sebi smrdi!

— Deželni predsednik je sprejel v politično prakso dva Nemca in enega Slovenca. Več prošnikov Slovencev se je zavrnilo. Radovedni smo, koliko časa bo baron Schwarz na tem polju še preobračal svoje kozolce!

— Pobalinski napadi v Ptuj in mi Slovenci. Vsakemu zavednemu Slovincu morajo falotski napadi v Ptuj na mirne naše brate Slovence pogrnati kri v glavo. Vzkipeti bi moralo v onih Slovencih, ki kupujejo svoje potrebščine pri Nemcu, pa so izvedeli za dogodke v Ptuj. Ali vas ni sram, da si spletate bliz, s katerim vas Nemec tepe?! Slovenci sme umni, pravijo Nemci; in — ali nismo res! Kdaj se bomo spametovali? Ko nas bodo popolnoma pobili z bičem, ki si ga sami spletamo! Ubranim se sedaj tega, dokler je čas. Kupujemo svoje potrebščine pri Slovencih. Slovenske dame, zakaj tolikrat kupujete svoje po-

trebščine pri tujcu, ki vas tako zaničuje, da niti z vami govoriti neče slovensko? Ko greste iz prodajalne, pustivši mu par stotakov, kaže za vami, rekoč: Das ist eine Windische! — Bodite vedno in povsod Slovenke — tudi v dejanju!

Več Sokolov.

— Tolovajski napadi na peronu ptujškega kolodvora in v vlakih. Udeleženci skupščine »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Ptuj nam pišejo: Ob 11. uri 15 minut zvečer je zapustilo ptujski »Narodni dom« okoli 25 Slovencev z namenom, da se s prihodnjim vlakom odpeljejo domov. Poprej smo od policije zahtevali garancije, da nas varuje pred eventualnimi napadi nemških barab. Zupan Ornič sam je dal častno besedo, da ni žive duše na kolodvoru in da je vsak napad od nemčurske strani izključen. Toda glejmo, kaj se je zgodilo. Do kolodvora smo prišli brez vsakih ovir. Komaj pa prestopimo kolodvorska vrata, se začujejo glasovi pijanih buršev, turnerjev in drugih barab, ki so zahtevali, da Slovenci odstranimo znake. Koj nato so s silo začeli trgati Slovence obloke, krasti klobuke in udrihati s palicami po naših glavah. In policija? Dasi se je pred kolodvorom brez posla sprehajalo kakih deset policajev, so na opetovano zahtevanje prišli le trije v kolodvorsko vežo, vendar ne nas branit in pijane burše krotiti, kot je to zahtevala sedanja situacija, nasprotno, nemčurji - napadaleci so v navzočnosti policije nemoteno napadali naprej, nas pa so policaji stiskali v neko temno luknjo, češ, da se pride tod na peron. Končno se nam posreči priti na peron; vendar tu smo prišli z dežja pod kap. Kajti peron je bil poln nemčurjev, ki so med tem skozi drug vhod udri na peron. Slovenci smo bili tu še na slabšem kot v veži. Število napadalec je namreč naraslo, mi pa smo bili že razkropljeni. Jaz in še en akademik sva bila naenkrat med samimi burši, turnerji in drugimi barabami. Nekaj časa hodiva mirno gor in dol po peronu. Ostalih Slovencev, s katerimi smo prišli skupaj do kolodvora, nisva videla nikjer. Naenkrat se zakadi v naju tolpa pijancev, zahtevajoč, da odstraniva znake, dasi so bili ti skriti pod pelerino. Nastane hud pretep, pri katerem sem izgubil še zadnjega tovariša; dobila sva se šele drugo jutro v Slovenski Bistrici. Nasprotniki so mi hoteli na vsak način vzeti znak, ki sem ga imel pod pelerino. Vendar se jim ni posrečilo mi ga vzeti. Branil sem se toliko časa, da sta prišla dva policaja in me oprostita napadalec. Ker sem videl, da na peronu nisem varen, sem šel v pisarno postajnega načelnika, kjer sem dobil še štiri Slovence, dve dami in dva gospoda; čez nekaj časa se nam pridruži še šesti. Tu smo čakali prihoda vlaka in sklenili, vstopiti v vlak šele potem, ko bo peron prazen. Vlak pride, burši, turnerji in druge barabe vstopajo v vagon. Končno zapustimo tudi mi naše zavetišče in gremo proti vlak. Ko nemčurji to vidijo, se zakade zopet v nas ter tolčejo po nas s palicami in žilovkami, tako da smo komaj prišli v voz. Voz je bil nerazsvetljen; zakaj, to ve sam bog. Vsi se vsedemo v kot voza, misleč, da bomo vsaj tu varni pred nemčurjskimi sirovostmi. Vlak se začne pomikati; naenkrat se odpro nasprotna vrata vagona in trideset pijanih študentov vdere v voz. Nastane neznošno kričanje in tulenje; zdelo se je, kakor bi tolovaji in roparji napadli vlak. V naši družbi je bil tudi neki nemški konduktar, ki je z ogorčenjem opazoval početje te tolpe razbojnikov. Gotovo je, da smo bili v smrtni nevarnosti, če se pomisli, da je bilo nas šest, nemčurjev pa okoli 30, ki so bili do zadnjega pijani; razen tega ni bilo v vozu luči. Tako so imeli napadaleci lahko nalogo, izvršiti na mirne potovalce tolovajski napad. To se jim je tudi v polni meri posrečilo. V temi so začeli mahati s palicami po nas in končno ubili eno šipo, kar je dalo sopotujočemu nemškemu konduktarju povod, da je potegnil zvonec in tako ustavil vlak. Videli smo, da tu ni prestat; zapustili smo tedaj sredi proge voz in skušali priti v drug voz, kjer bi bili varni pred razbojniki. Napadaleci uderejo za nami in tu so me zopet odrezali od ostale družbe. Ko vidim, da smo zopet obkoljeni od nasprotnikov in da bi bil vsak odpor zastoj, hitim v sosedni voz, za mano cela tolpa razbojnikov. Hitro stopim v voz, toda imel sem smolo, kajti voz je bil poln nemčurjev. Ko me zagledajo, skočijo pokone, vzamejo mi klobuk in palico, pretep se je začel znova. Med neprestanim tulenjem in kričanjem zapustim tudi ta voz, vlak je namreč še vedno stal, in se podam daleč nazaj, v zadnji voz vlaka, misleč, da tu ni barab. Toda motil sem se korenito. Tudi ta voz je bil poln nemčurjev. Bilo je, kakor bi se bili vozili na ekstrazgodnem nemčurjskih tolovajev. Predno sem vstopil v tretji voz, sem rekel konduktarju, da me naj spravi

na varen prostor. Konduktar mi pa odpre zadnjega voza vrata z besedami: »Da steigen's ein oder bleiben's draussen!« V tretjem vozu sem se le na ta način izognil napadam, da sem ostal na hodniku. Tako sem se peljal do Pragerskega. Mislim, da se bom sešel v Pragerskem z ostalo družbo. Toda na pragerskem kolodvoru se je začel kraval znova. Pred zopetnimi napadi sem moral bežati v neko pisarno, kjer sem dobil še enega Slovence. Skupaj sva se odpeljala na vozu v Slovenski Bistrico in z jutranjim vlakom v Ljubljano.

— Na adresu generalne direktorije južne železnice. Dovoljujemo si postaviti generalni direktoriji južne železnice sledeča vprašanja: Ali ve za tolovajske napade na peronu ptujškega kolodvora? Ali ve za razbojniški napad v ponočnem poštnem vlak na progi Ptuj-Pragersko? Če to ve, ali misli uvesti preiskavo proti odgovornim faktorjem?

— Nemci se hvalijo s tolovajstvi v Ptuj. Kaki nesramni lažniki so nemški listi, se je pokazalo zdaj ob priliki barabskih napadov v Ptuj. Za samostojno mislečega človeka — takih seveda ni med bralci »Grazers Tagblatta«, »Tagespostes«, »Marburger Zeitung«, »Vahtarice« in sličnih — zadostuje le par stavkov popisovanja nedeljskih dogodkov v Ptuj. V teh listih, da sprevidi, kaj je resnica, oziroma, da je vse skupaj laž. Nemški listi predstavljajo Slovence kot napadalece — tudi v soboto zvečer je 15 Slovencev napadlo 150 Nemcev! — in ti Slovenci so prišli v nedeljo s Slovenkami dejansko zavzet pristno germansko mesto Ptuj, odstavljat Orniga itd. Pripovedujejo tudi, da se je pripeljal v Ptuj v soboto mnogo Sokolov, ki so jih pa brž internirali na kolodvoru, kajti rdeča sokolska srca bi bila največje razžaljenje Orničevega veličanstva in slavne ptujške policije! Da, da, Ptuj bi bil v soboto in v nedeljo gotovo šel v zrak, če bi bili prišli Sokoli vanj! Veliko nevarnost so odvrgli Nemci in nemčurji od Ptuja in zdaj pojeta Ornig in Plachki hvalijo in slavo nemškemu »Bruderjeme« iz Celja, Maribora in Grada, da so prišli Ptujčane reševati smrtno groze, ki jih je že objemala. Eno stvar pa priznajo Nemci, namreč kako so pretepali Slovence. Hvalijo se s tem, hvalijo se, kako so suvali Slovence, kako so jih polivali s tinto, kako so pljavali nanje! — Res, cvetovi nemške kulture! Samo fakini in pretepači po stanu se hvalijo s takimi rečmi, zato je pa razvidno, kakšne vrste ljudje so bili napadaleci na Slovence in Slovenke. Da so potem ropali pri teh napadih, se nam ne vidi prav nič čudno. Značilno pri tem je, kakšni ljudje so dopisniki listov, ki govorijo toliko o vzvišenosti in večji vrednosti Nemcev nad Slovenci! To si bomo zapomnili!

— Ptuj-Domžale. Dovoljena nam bo majhna paralela. V Ptuj okrajno glavarstvo ni hotelo dati pomoč orožništvu, dasi so Nemci divjali nad Slovenci in jih celo ropali. Priti mora kak večji poboj, je rekel okrajni glavar in odklonil dr. Plojevo prošnjo. Zdaj pa spominjamo na 1. junij 1905 v Domžalah. V slovenskem kraju so Nemci provocirali s frankfurcarimi, hajlali in ko so Slovenci protestirali proti temu, grozili z revolverji in pretepali vsakega Slovence, katerega so dosegli. Med Slovenci je nastalo razburjenje in padlo je par klofut po Nemcih. Na licu mesta je bil sloviti okrajni glavar Cron s 15 žandarji. Dasi se Nemcem ni nič hudega zgodilo, vendar je telegrafično zahteval iz Ljubljane orožniško pomoč in takoj se je s posebnim vlakom pripeljalo 15 novih orožnikov. Kako se je takrat nastopalo proti Slovincem, koliko je bilo izmed njih ranjenih, nam je še vseeno v spominu. Celo streljali so orožniki na demonstrante. V Ptuj pa bi bilo treba najprej kakakega večjega poboja, to se pravi, da bi bilo par Slovencev obležalo težko ranjenih ali mrtvih, šele potem bi bili ostali dobili pomoč! Vkljub temu, da je po našem mnenju izrek ptujškega okrajnega glavarja nedostojno norčevanje iz Slovencev, se moramo vsekarer kljub njeni avstrijski pravici, ki skrbijo za vse državljane enako. V Domžalah so Nemcem na pomoč poslali takoj 15 novih žandarjev, dasi jih je 15 že bilo v akciji in dasi se nobenemu Nemcu ni še skrivil las, v Ptuj se pa Slovincem, ki jih je nemška fakina za pobijala na tla in jih ropala, nedala nobena zaščita od strani politične oblasti, po katerem mnenju je bilo treba kup razmesarjenih Slovencev, da bi bilo vredno orožniške asistence! Čast, komur čast!

— Ptuj, nemška tla! Iz Cirkev na Dravskem polju se nam piše: Koj smo v ponedeljek jutraj izvedeli sirovem napadu ptujskih nemških capinov na Slovence, zavrela nam je kri, Ptuj so bojda nemška tla! Ko se ne smeje! No, če pa hočete res tla

(Dalje v prilogi.)

Franaise donne cours et leçons de grammaire et conversation. Sv. Petra cesta št. 20, I nadstropje. 3298-2

Več spretnih 3285-2
ključavničarjev
se sprejme
v Spodnji Šiški št. 167 pri Francu Smoletu, ključavničarju.

Velika soba
brez oprave, pripravna za pisarno ali kakoga gospoda, s posebnim vodom, se odda za novemur na Rimski cesti št. 6, spodaj. 3288-2

Učiteljica francosčine
z državnim izpitom, želi poučevati ta jezik, kakor tudi igranje na klavir.

Več se izve v upravnistvu „Slovenskega Naroda“. 3194-7

Trgovski pomočnik
mešane stroke, 27 let star, želi premeniti službo kot vodja kake podružnice ali magaziner. 3314-1
Vprašanja pod „A. B. 100“ na uprav. „Slov. Naroda“.

Pariški nabiralec
kupi stare denarje, stare delnice in srečke, lepo litografrane, stare bakroreze, stare slike proti takojšnjemu plačilu. 3245-3
Podrobno navedene ponudbe pod „Najden denar“ na upravništvu „Slovenskega Naroda“.

Vsaki petek in postni dan
se dobijo sveže 3313-1

morske ribe
pri Ant. Staculu.

Dva čevljarska pomočnika
dobro izurjena sprejme takoj Maks Henigman, čevljarski mojster v Toplicah pri Novem mestu na Dolinskem. 3309-2

Gospodinja
zmožna slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, izveščana v trgovskem obveščanju s strankami in sposobna reprezentovati podjetje, se sprejme. Pogoji po dogovoru. 3263-2
Ponudbe sprejme Jean Schrey, Gradišče šte. 5 v Ljubljani.

Kovačnica
v Ajdovščini na Primorskem se odda v najem z vsem orodjem in stanovanjem vred. Oglašajo naj se samo taki, ki imajo podkovsko šolo. Naslov pove upravništvu „Slov. Naroda“. 3212-3

Anton Šarc
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 8
priporoča v lastni živalnici izdelano

perilo
za otroke, gospe in gospode.
Za izdelovanje perila doma priporoča svojo bogato zalogo platna in šifona v vseh širinah in kakovostih, švicarsko vozenje, prte in prtiče, brisalke itd.
Kakor znano le dobro blago in zelo zanesljive cene.
Naročila za venkaj točno in zanesljivo. Opozorim na razstavljen perilo v Narodnem domu. 3317-1

+
Potrtim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretržno vest, da je naš ljubljani soprog, odnosno oče, stari oče in tast, gospod
Josip Šuman
dvorni svetnik in deželni šolski nadzornik v p.
v torek, dne 15. t. m. v 73. letu svoje dobe v Dragi pri Moščenicah po kratki bolezni izdihnil svojo blago dušo.
Zemeljski ostanki dragega pokojnika so prepeljeno v Ljubljano in v petek dne 18. t. m. ob 3. uri popoldne z južnega kolodvora v Ljubljani preneso k večnemu počitku na pokopališče pri Sv. Križu.
Sv. maše zadušnice se bodo služile v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani dne 19. t. m. ob 9. uri dopoldne.
V Ljubljani, dne 17. septembra 1908. 3324
Terezija Šuman, soproga. — Dr. Janko Šuman, ministerjalni tajnik. Bogomila Šusterič, Olga Niche, Melitta pl. Gasteiger, otroci. — Zofka Šuman, dr. Ivan Šusterič, državni poslanec, Roman Niche, c. in kr. stotnik, dr. Pavel pl. Gasteiger, c. in kr. stotnik, sneha in zeti. Vsi vnuki.

Modna trgovina J. KOSTEVC
Ljubljana : Sv. Petra cesta št. 4 : Ljubljana
Vljudo naznanjam p. n. občinstvu, da sem izdatno povečal svojo manufakturno trgovino pod zgorajšnjo trdiko na istem prostoru ter tudi popolnil svojo zalogo z najnovejšim blagom, kar mi jamči, da bodem v bodoče svojim čast. odjemalcem še točneje zamogel postreči.
Opiraje se na svojo dosedanje solidnost in točnost, se nadejam in prosim iste blagonaklonenosti, katero opravičiti se bodem vestno potrudil.
Z odličnim spoštovanjem
3315-1 **J. Kostevc.**

Št. 11062. 3322-1

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje

službo okrožnega zdravnika
v Škofji Loki.

S to službo je združena plača letnih 1200 K in aktivitetna doklada 200 kron.
Prosilci za to službo naj pošljejo svoje prošnje podpisane mu deželnemu odboru

do 10. oktobra t. l.

ter dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dotedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bo le na take prosiče, ki so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnišnici.

Od deželnega odbora kranjskega
v Ljubljani, dne 14. septembra 1908.

Lepo posestvo
z njivami, travniki in gospodarskim poslopjem, z veliko hišo šte. 33 v Zgornji Šiški
se bode dalo v najem
za dobo 5 let. Natančnejša pojasnila se dobe pri podpisnem županstvu.
Javna dražba se bode vršila v
nedeljo, t. j. 20. t. m. ob 3. pop.
pri zgoraj omenjeni hiši.
Županstvo občine Zgornja Šiška
dne 16. septembra 1908.
33 9 1 **Ivan Zakotnik.**

Delež
narodnega, dobro vpeljanega podjetja, ki nese 10% čistega dobička, se prodaja zaradi družinskih razmer.
Pojasnila v uprav. „Slovenskega Naroda“. 3276-2

Hiša v Celju
na Graški cesti, dvonadstropna, ki donša mesečno 368 K, z vpeljanim vodovodom in plinovo razsvetljavo, polovica hiše še 8 let davka prosta, se ceno prodaja.
Več pove upravništvu „Slovenskega Naroda“. 3283-2

Trgovski pomočnik
dobro izurjen prodajalec za trgovino z mešnim blagom in
učencem
iz dobre meščanske hiše in primerno vzgojo se sprejmeta takoj pri tvrdki M. Elsner v Ljublj. 3294-2

Pređa se lepa, majhna, nova hiša z vrtom
njivami ali brez njiv, kakor tudi z gozdom ali brez gozda. Lastnik vrši v njej več let urarsko obrt, na kar se opozarjajo gg. kolege. Proda se prostovoljno radi družinskih razmer. Cena se izve pri lastniku Valentinu Košmerlu, urarju na Vrhniki. 3238-3

Generalni agent
ki ima v slovenskih in nemških krogih znanje in ki dobro obvlada oba jezika, se išče za velike in uveljavljene in otroško zavarovalnico, kjer je zaradi ugodnih, novih uveljav in nizkih premij lahko delati. Kavcije je treba 3000 K. Ugodna prilika za spretno inšpektorje, ki si lahko ustanove dosmrtno službo. — Takisto se sprejmeta 2 dobro uveljavljena inšpektorja. — Natančne prošnje z navedbo dosedanjih uspehov, o čemer se zagotavlja najstrožja tajnost. — Ponudbe pod: „W. D. 1324“ na naslov Rudolf Mosse, Dunaj, I, Selterstrasse 2. 3287-3

Sprejme se takoj
trgovski pomočnik
spreten manufakturnist pri tvrdki Jos. Becio v Brežicah. Vojaščine prosti imajo prednost. 3306-2

Spretnega
stenografa
sprejme odvetnik dr. Ivan Skot v Gorici. Plača po dogovoru. 3138-6

Hišnik
se sprejme takoj pri stavbi tvrdki Filip Supančič, Bleiweisova cesta št. 18 v Ljubljani. 3275-2

Stanovanje
s 3 sobami in pritliklinami se odda za november mirni stranki brez otrok na Ambroževem trgu št. 24 v Ljubljani. 3262-2

Izurjen pisar in spreten strojepisec z enoletno sodno in dveletno notarijatsko prakso, popolnoma vešč slov. in nemškega jezika v besedi in pisavi, išče primerne
službe.
Nastopi takoj ali s 1. oktobrom t. l. Ponudbe pod „Strojepisec 29“ na uprav. „Slov. Naroda“. 3284-2

Otvoritev jesenske in zimske sezone!
Popolnoma sortirana zaloga
za jesensko in zimsko sezono
In največja izbira moške in damske obleke ter konfekcije za dečke in deklice.
Čudovito nizke cene!
„Angleško skladišče oblek“
O. Bernatovič v Ljubljani, Mestni trg šte. 5.

Oes. kr. svetiljarske državne železnice.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. maja 1908. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
5-50 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica, d. ž., Trst c. kr. dr. žel. (ob nedeljah in praznikih do Trbiža).
7-05 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst c. kr. dr. žel., Beljak čez Podrožico, Celovec, Praga.
7-07 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9-26 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.
11-38 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica dr. žel., Trst dr. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec.
1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica dr. žel., Trst dr. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.
10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica dr. žel., Trst dr. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožico).
Odhod iz Ljubljane dr. kolodvor:
7-28 jutraj. Osebn. vlak v Kamnik.
2-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.
10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Same ob nedeljah in praznikih.)
Bohod v Ljubljano juž. žel.:
6-56 jutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Jesenic, Gorice, Trsta, Tržiča.
8-34 jutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
11-22 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožico in Trbiž, Gorice dr. žel., Jesenic, Tržiča.
2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
3-56 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Gorica dr. žel., Trsta dr. žel., Jesenic, Tržiča.
6-50 zvečer. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Jesenic.
8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta dr. žel., Gorice dr. žel., Jesenic, Tržiča.
11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta dr. žel., Gorice dr. žel., Jesenic.
Bohod v Ljubljano dr. kolodvor:
6-46 jutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
10-59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.
6-10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
9-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Same ob nedeljah in praznikih.)
(Odhodi in prihodi so označeni v srednje evropskem času.)
G. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Podružnica v Spilvetu. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Podružnica v Celovcu.
Del. glavnica K 2.000.000. Stritarjevo ulice šte. 2. Rezervni fond K 200.000.
sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po
4 1/2 %
Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po kulantnem kurzu.

Pozor krčmarji!

kadar kupujete vino ali grozdje!

Stanujem v Poreču že mnogo let in poznam popolnoma tukajšnje razmere glede dobrih in manj dobrih vin in se zato priporočam vsem krčmarjem, naj se zanesljivo obračajo na me pismeno ali ustmeno, ker posredujem v vseh razmerah **brezplačno**.

3279-2

Martin Sreboth, trgovec Poreč, Istra.

Največja

pralnica in svetlolikalnica na Kranjskem

Ljubljana, Kolodvorske ulice št. 8

je sedaj opremljena z 12 električnimi motorji in gračno sušilnico, da se perilo v najkrajšem času opere, posuši in zlika.

:: :: Cene so znižane in nižje kot drugod. :: ::

Po tej napravi se perilo ne le varuje, marveč tudi res čisto opere in napravi kot novo. — Z dežele poslano perilo se vrne v 4 dneh oprano in zlikano.

Za številni obiski se priporoča velespoštovanjem

3316 1

A. Šarc.

Morebitne reklamacije naravnost meni.

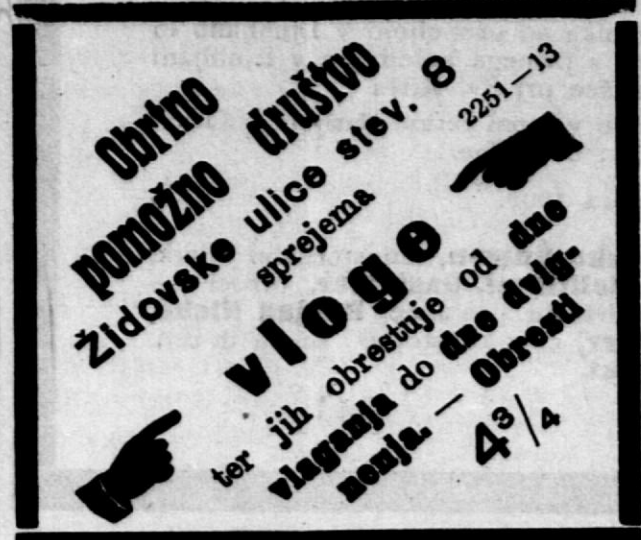
Seno za govedinslamo

aprešano v bale, najboljšje blago, imajo naprodaj, in sicer po 200 centov vkup Edward Tappert & C. Stettin (Nemčija). 3307 2

Specerijska trgovina

s popolno opravilo se tako prodaja v Vodmatu

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda.“ 3277-2

Za konzorcij prve vrste, ki razpolaga z ogromnimi denarji,

kupujem proti takojšnjemu plačilu v gotovini gozdove, graštine, ru-dekove in prostosede vseh vrst, finančram in dajem posojila tve-nicam, ustanavljam družbe, dajem posojila na efekte vseh vrst, dajem denar za zidanje in posojila nanje in dovoljujem velike finančne kredite.

Natančne ponudbe pod Angleško-francoski sindikat na uprav-ništvo „Slov. Naroda.“ 3244-8

Ob pričetku šol 3236-5 priporočava svojo

velikansko zalogo oblek

za dečke in deklice v vseh velikostih, po najnižjih cenah.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice št. 9.

Prostovoljno se prodaja.

Ker nameravam radi svoje visoke starosti opustiti lesno trgovino, prodam vse svoje

posestvo

v Mojstrani (Drovo) št. 20, namreč: enonadstropna z gospo-darskim poslopjem, ob stanovitni vodi (ena na turbino) — vse v najboljšem stanju — in 170 orolov dobro zaraščene gozda.

Natančneje se izve pri lastniku Tomažu Zupanu. 3276 2

2716 Glavna zaloga v lekarni 33 Ub. pl. Trnkóczyja v Ljubljani.

Primarius dr. V. Gregorič Ljubljana

kronska ustna voda

EUODIN

Zakonito varovano. Specijaliteta za kadilce.

10 do 15 kapljic v kozarec vode. Cena 2 kroni.

Glavna zaloga v lekarni Ub. pl. Trnkóczyja v Ljubljani.

Glavni učni tečaj za aspirante enoletnih prostovoljcev se je v „Prvem zagrebškem vojno-pripravljalnem zavodu“ te dni prišel.

Vpisovanje za ta tečaj je mogoče še do 3211-3

12. septembra 1908

po tem roku samo izjemoma in to po dogovoru. Poblize pri zavednem ravnateljstvu, Zagreb, Kukovičeva ulica 15.

Vinski mošt

sladek, pristen, bel in rdeč, domač pridelek

tvrdke Br. Novakovič

se toči v Sodnijski ulici št. 4 in na Rimski cesti št. 5.

Šolske knjige

za ljudske in srednje šole,

učiteljske, licej, dekliško šolo,

za obrtne in strokovne šole

ima v najnovejših izdajah v zalogi

Narodna knjigarna v Ljubljani na Jurčičevem trgu šte. 3.

Najvišji sadovi so dosegljivi

Ceres jedilna mast

je nedosegljiva po dobrem okusu in stanovitnosti, nizki ceni in slastnosti. 962-3

Izredna državna loterija.

Na najvišji ukaz Njegov. c. in kr. apost. Veličanstva

Izredna jubilejska loterija

za dobrodelne namene c. kr. domobranstva in žandarmerije.

Ta denarna loterija, edna v Avstriji zak. dovoljena, obsega 17.984 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 513.760 K.

Glavni do-bitek znaša 200.000 K v gotovini.

Srečkanje bo nepreklicno 22. oktobra 1908.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državno loterijo na Dunaju III., Verdere Zollamistrasse 7, v loterijah, trafikah, pri davčnih, poštah, brzojavah in železniških uradih, v menjalnicah l. t. d. igralni načrti za odjemalce srečk zastoj. — Srečke se do-stavljajo poštne prosto.

C. kr. loterijsko-dohodninsko ravnateljstvo. Oddelak za državno loterijo.

Knjigarna

Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani, na Kongresnem trgu šte. 2.

priporoča svojo

popolno zalogo

vseh na tukajšnjih in zunanjih učiliščih, zlasti na o. kr. I. in II. državni gimnaziji, na o. kr. državni gimnaziji z nemškim poučnim jezikom, na o. kr. višji realki ter na o. kr. moškem in ženskem učiteljskem, na mestnem dekliškem liceju in višji dekliški šoli tukaj, na zasebnih, ljudskih in meščanskih šolah uvedenih

šolskih knjig

v najnovejših izdajah in po najnižjih cenah. Zaznamki navedenih knjig se dobivajo zastoj. 3213-3